

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Parnassusplein 5 2511 VX Den Haag

Stichting Het Indisch Platform

**Directie Maatschappelijke
Ondersteuning**

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Eenheid OH WOII
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 98 34
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum 6 JUN 2011
Betreft Indische kwestie

Kenmerk

DMO/OHW-U-3066487

Aantal pagina's

3

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Geachte heer Bussemaker,

Op 28 april 2011 heb ik u geïnformeerd over het kabinetsstandpunt ten aanzien van de 'Indische kwestie', welke is vastgelegd in mijn brief van 28 april 2011. U heeft daarop gereageerd met uw brief van 3 mei 2011.

Uit uw brief spreekt vooral teleurstelling over de uitkomst van de analyse, waarbij ik volgens afspraak het kabinetsstandpunt over de reikwijdte van het Gebaar in de brief van de toenmalige staatssecretaris Ross-Van Dorp van 12 januari 2007, opnieuw tegen het licht heb gehouden.

In mijn brief van 28 april 2011 heb ik aan de hand van citaten uit formele en openbare stukken onderbouwd, dat met het Gebaar beoogd is *finaal* recht te doen en dat dit betrekking heeft op wat u de 'Indische kwestie' noemt; backpay en oorlogsschade.

Het Indisch Platform heeft aangegeven dat het accepteert dat er geen juridische grond is om te komen tot een aanvulling op het Gebaar uit 2000. Dat wordt ook bevestigd in de onderzoeksrapporten Indische rekening (Hans Meijer, 2005) en Sporen van vernieling (Peter Keppy, 2006). U beroept zich bij uw claim daarom op overwegingen van morele aard. Juist morele overwegingen waren in 2000 voor het kabinet de reden voor het Gebaar naar de Indische gemeenschap. Het kabinet erkende daarbij dat er sprake is geweest van kilte en teveel bureaucratie en formalisme in het naoorlogse rechtsherstel. Onderdeel van het Gebaar is ook dat het toenmalige kabinet excuses heeft aangeboden. Excuses die het huidige kabinet nadrukkelijk onderschrijft. Gegeven het feit dat het toenmalige kabinet backpay en oorlogsschade eveneens als aspecten van het rechtsherstel heeft beschouwd, zou het vreemd zijn om nu opnieuw excuses te maken.

Het standpunt van het kabinet in de brief van 28 april 2011 is weloverwogen. Een nieuw gesprek, zoals voorgesteld door de heer J. van Wagtendonk van het Indisch Platform tijdens een telefoongesprek met mij op 20 mei 2011, kan daar geen verandering in brengen. Ook niet wanneer daar de inhoud van de onderzoeksrapporten besproken zou worden. De gezamenlijke conclusie zal zijn dat er inderdaad sprake is geweest van kilte, bureaucratie en formalisme. Maar de kwestie waar het in de kern om gaat, namelijk het verschil van inzicht ten aanzien van de reikwijdte van het Gebaar en de betekenis van het door het kabinet gehanteerde begrip 'rechtsherstel', wordt daarmee niet opgelost. De inhoud van die rapporten is met het oog op historische kennis nuttig, maar beïnvloedt niet het herbevestigde kabinetsstandpunt dat het Gebaar, inclusief erkenning, excuses en een financiële tegemoetkoming, al is gemaakt.

**Directie Maatschappelijke
Ondersteuning**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Eenheid OH WOII

Datum

Ons kenmerk
DMO/OHW-U- 3066487

U schrijft dat u constateert dat we het fundamenteel oneens zijn. Ik ben dat, ook na het lezen van uw brief van 3 mei 2011, helaas met u eens. Ik zal u met een herhaling van elementen uit mijn brief van 28 april 2011 of met (andere) citaten uit de door u aangehaalde stukken dan ook niet kunnen overtuigen. Ik spreek wel de hoop uit dat wij op een later moment verder kunnen spreken over andere zaken die u tijdens ons gesprek op 30 maart 2011, waarbij ook de Minister-president aanwezig was, en op 14 april 2011 heeft aangekaart en die voor het Indisch Platform en de Indische gemeenschap van belang zijn.

Ik heb u uitgelegd waarom ik het Indisch Platform geen subsidie verleen. De projectsubsidie die tot en met 2010 aan Stichting Pelita werd verleend ten behoeve van het uitvoeren van het secretariaat voor het Indisch Platform, is niet meer aan de orde. Deze subsidie was gerelateerd aan de klankbordfunctie die u in ons beider belang vervulde rond de werkzaamheden van Stichting Het Gebaar en bij de overgang van uitvoerende taken van de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR) naar de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De Stichting Afwikkeling het Gebaar heeft zijn werkzaamheden afgerond en is ontbonden en de overgang PUR/SVB is een feit. Het spreekt voor zich dat uw activiteiten als belangenbehartigende organisatie rond de Indische kwestie evenmin subsidiabel zijn. Op de andere aandachtsgebieden van het Indisch Platform kan ik geen subsidie verlenen, omdat andere organisaties daar al uitvoering aan geven en omdat ik de bevoegdheid om projectsubsidies te verlenen op het terrein van voorlichting en educatie heb neergelegd bij het Nationaal Comité 4 en 5 mei (Nationaal Comité).

Onze blik moet volgens mij gericht zijn op wat wel mogelijk is. U heeft een aantal zaken aan mij voorgelegd. Dit betreft onder meer uw stelling dat met name in het middelbaar onderwijs meer aandacht besteed zou moeten worden aan de Indische geschiedenis. Ik heb aangegeven dat er bij voorlichting en educatie, ook in het onderwijs, meer en steeds weer aandacht moet worden besteed aan de Japanse bezetting en de gevolgen daarvan. Bij de presentatie van het subsidieprogramma van het Nationaal Comité op 7 april 2011 heb ik daar in mijn speech aandacht voor gevraagd en ik zal dat blijven doen. Niet alleen bij het Nationaal Comité, maar ook bij het door mij structureel gefinancierde Indisch Herinneringscentrum Bronbeek. Ik zal uw zorgen ook onder de aandacht brengen van mijn ambtgenoot van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het kan docenten niet worden opgelegd, maar ze kunnen wel worden geïnteresseerd in het goed vertellen van het Indische verhaal. Het in 2010 met subsidie van VWS door het IHCB vervaardigde en wijd verspreide stripboek 'De Terugkeer' heeft in ieder geval al positief bijgedragen aan extra aandacht in het middelbaar onderwijs. De in 2010 met subsidie van mijn ministerie vernieuwde tentoonstelling van Museum Bronbeek en het IHCB zal daar

ook aan kunnen bijdragen. Om educatie en voorlichting verder te bevorderen heb ik u geadviseerd om na te denken over een projectvoorstel dat bij het Nationaal Comité Ingediend kan worden.

**Directie Maatschappelijke
Ondersteuning**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Eenheid OH WOII

In de afgelopen jaren is er op verschillende momenten en wijzen aandacht besteed aan de Indische gemeenschap. Onder meer door een aantal projectsubsidies in het kader van het toenmalige voorlichtingsbeleid, zoals het eerder genoemde 'De Terugkeer' en de documentaire 'Surabaja Surabaya'. Met het oog op de overgang van PUR naar SVB is het project 'Gerichte benadering' ingezet. In de periode tussen 2005 en 2009 zijn Indische oorlogsgetroffenen wereldwijd actief benaderd om te bezien of zij in aanmerking kunnen komen voor één van de wetten van oorlogsgetroffenen. Zo zijn aanvragen in de tijd 'naar voren' gehaald, zodat de 'oude PUR' deze nog kon afhandelen.

Datum

Ons kenmerk
DMO/OHW-U- 3066487

In het kader van het programma Erfgoed van de Oorlog werd een groot aantal projecten gerealiseerd die gericht zijn op de oorlog in de Oost (Nederlands-Indië) en de West (Suriname, Antillen). Het programma heeft daar expliciet extra aandacht aan besteed en dat heeft gewerkt. Aan enkele van deze projecten heeft u zelf meegewerkt. Een belangwekkend resultaat is de in opdracht van VWS ontwikkelde portal 'indieinoorlog.nl', waar Indisch erfgoed digitaal bijeen is gebracht en waar collecties van aangesloten partners makkelijk doorzoekbaar zijn gemaakt. En in twee van de negen afleveringen van de TV-serie 'De Oorlog' van de NPS wordt aandacht besteed aan de Japanse bezetting en de bersiap. Voor de mensen die tijdens hun bezoek aan Indonesië historische locaties willen bezoeken, werd een 'reisgids' met foto's en achtergrondinformatie gemaakt.

De jaarlijkse herdenking van de Japanse capitulatie op 15 augustus 1945, waarvoor ik structureel subsidie verleen, is een belangrijk moment om stil te staan bij onze geschiedenis. Vanwege de historische betekenis van de datum 15 augustus 1945, de capitulatie van Japan betekende het formele einde van de Tweede Wereldoorlog, besloot de ministerraad al in 1999 tot een vlaginstructie. Deze houdt in dat op alle Rijksgebouwen op 15 augustus wordt gevlagd. Mede overheden werd verzocht dat ook te doen. Ik zal mij ervoor inspannen dat meer overheden en daaronder ressorterende diensten en instellingen daadwerkelijk uitvoering zullen geven aan dat verzoek.

Ten aanzien van het Nationaal Comité heeft u aangegeven dat u zich zorgen maakt of deze organisatie wel voldoende aandacht zal hebben voor de oorlog in Azië. Ik ben ervan overtuigd dat uw zorg ongegrond is, maar zal erop toezien dat die aandacht er wel is. U heeft de suggestie gedaan om een vertegenwoordiger van de Indische gemeenschap in het Dagelijks Bestuur van het Nationaal Comité te plaatsen. De samenstelling en werkwijze van het bestuur is een zaak van het Nationaal Comité zelf. In het huidige Algemeen Bestuur is de verbinding met de Indische gemeenschap aanwezig in de persoon van de heer Van Bodegom, voormalig voorzitter van de Stichting Herdenking 15 augustus 1945.

U heeft aangegeven dat u tevreden bent over het IHCB. Over de samenwerking tussen IHCB en het museum op het landgoed Bronbeek, waar het IHCB huisvesting huurt, bent u minder te spreken. Uw wens om een wisseltonoonstelling te kunnen plaatsen is, zo begrijp ik, niet mogelijk, omdat de brandweer een opstelling in de hal niet toestaat en er elders geen ruimte is. Museum Bronbeek zou bovendien niet bereid zijn om alle voorwerpen, bijvoorbeeld uw krissen, aan te nemen voor hun collectie of depot. Mijn suggestie om deze dan aan te bieden bij andere musea, zoals het Tropenmuseum, vond u

onbevredigend. Ik betrek uw zorgen in de contacten die VWS heeft met het ministerie van Defensie, Museum Bronbeek en het IHCB. Het IHCB, dat zelf geen verzamelfunctie heeft en geen depot, helpt mensen om hun vaak persoonlijke documenten, foto's en voorwerpen een goede plek te laten vinden bij verschillende musea in Nederland. Zo blijven ze behouden en kunnen ze bijdragen aan het levend houden van de herinnering.

**Directie Maatschappelijke
Ondersteuning**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Eenheid OH WOII

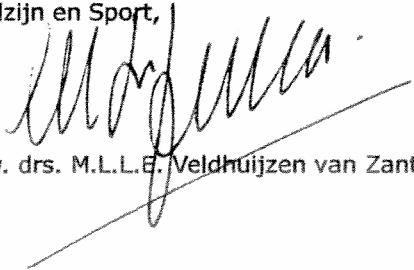
Datum

Dit is het resultaat van onze verkennende gesprekken op 30 maart en 14 april 2011 over andere zaken dan de 'Indische kwestie'. We spraken op 28 april 2011 af om er op een later moment verder over door te praten en dat doe ik graag. Intussen blijf ik aandacht vragen voor het blijven vertellen van de Indische geschiedenis. Om de lessen uit de oorlog in voormalig Nederlands-Indië over te dragen aan de volgende generaties.

Ons kenmerk
DMO/OHW-U- 3066487

Ik zal de Tweede Kamer een afschrift sturen van deze brief.

Hoogachtend,
de Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. M.L.L.E. Veldhuijzen van Zanten-Hyllner